

Scris de Ion Maris

Joi, 05 Iunie 2014 22:45 - Ultima actualizare Vineri, 06 Iunie 2014 08:25

Pe sigheteanul Cristian Leordeanu nu-l cunosc foarte bine. Ne-am întâlnit, cred, de două - trei ori, la câteva acțiuni culturale și-am schimbat foarte puține cuvinte. Cu toate astea despre el am auzit foarte multe lucruri interesante, de la foștii lui colegi și prieteni, fiind considerat un sighetean ce face cinste comunității din care a plecat în... lume. În acest moment locuiește în Norvegia, fiind căsătorit tot cu o sigheteancă și având amândoi joburi provocatoare în Oslo. La o întâlnire recentă de la Sighet, de fapt un gen de conferință de presă, la care am participat mai multe persoane și care a avut loc în luna mai, (subiectul fiind proiectul din acest an al Festivalului “Drumul lung spre Cimitirul Vesel”, promovat de Peter Hurley), am obținut promisiunea lui Cristi de a-mi răspunde la câteva întrebări, curios fiind de traseul lui educativ – profesional ce a “legat”, în final, Sighetul din Nordul României, de Oslo, din Nordul Europei.

Discuția noastră s-a materializat într-un interviu care continuă seria de căutări a sighetenilor realizați social, profesional, din diaspora.

Ion Mariș (IM): Cristi, ai finalizat studiile liceale la “Dragoș Vodă” în anul 2003 și ai părăsit Sighetul pentru a urma studiile universitare. Unde?

Cristi Leordeanu (CL): În primul rând, vă mulțumesc mult pentru invitație. Am urmat studiile universitare în Germania, la Jacobs University din Bremen. Am fost oarecum norocos să am oportunitatea de a studia într-un mediu internațional imediat după terminarea liceului. Am început acolo prin a studia fizica și matematica, urmând o traiectorie începută din anii școlii generale. În paralel, am studiat și cursuri în psihologie, universitatea oferind această posibilitate. Iar înspre final, am descoperit domeniul consultanței în management (făcând o practică în acest domeniu), în care lucrez și astăzi. A fost o experiență plăcută.

IM: Care sunt amintirile tale din anii educației sighetene?

CL: Îmi amintesc cu plăcere pasiunea profesorilor, atât din școala generală cât și din liceu, pentru ceea ce predau – de la materii precum matematica până la desen; acea pasiune a rămas și e importantă pentru mine și astăzi. O altă amintire puternică e luxul pe care îl aveam de a putea urma o mulțime de activități extrascolare, ca și sportul, muzica, club de informatică, etc. Spun lux pentru că astăzi timpul disponibil nu mai e același ca și în "anii educației" :). Acum mă mulțumesc cu doar câteva din ele.

IM: De ce ai ales să studiezi în străinătate? Ce/cine te-a ”motivată”?

CL: Călătorind prin țară cu ocazia olimpiadelor naționale, am întâlnit mulți tineri care aspirau să urmeze o educație universitară în străinătate. Auzeam cuvinte cheie precum: tradiție în pionerat, deschidere de drumuri, etc. Înspre finalul liceului citeam cărți de specialitate scrise de autori străini (de la aceste universități), și mă uimeau claritatea, simplitatea și prietenia cu care erau transmise cunoștințele. Această combinație a fost pentru mine principalul motiv. A ajutat de asemenea faptul că fratele meu a studiat în străinătate și am văzut că se poate.

IM: Cu ce ”bagaj” ai părăsit țara ?

CL: Principalul ”bagaj” l-am primit de la mama mea, și a fost curajul și îndemnul de a respecta și a admira orice activitate umană care este făcută cu interes sincer și în folosul oamenilor. Al doilea, a fost un oarecare interes înspre dezvoltare spirituală, domeniu cu care mi-a făcut cunoștință bunica mea. Ambele mi-au folosit foarte mult până acum :). Au mai fost și

altele.

IM: Care-i “câștigul” net al studiilor în străinătate?

CL: Sunt mai multe câștiguri, puțin și în carieră, dar aș spune în special în dezvoltarea modului de a gândi. La universitate de exemplu am învățat că oamenii care au succes sunt deschiși să învețe pe tot parcursul vieții. Am văzut asta în diverse domenii, iar azi mi-e greu să îmi imaginez un domeniu în care să nu fie valabil. De asemenea, am mai învățat că există o artă în a transmite cunoștințe celorlalți - cu eficiență și cu plăcere în același timp, care poate fi învățată la rândul ei, și aplicată în foarte multe domenii (pe mine mă ajută și azi). Nu în ultimul rând, am învățat să respect munca făcută temeinic.

IM: A fost dură experiența străinătății? Cum te-ai acomodat?

CL: La mine, drumul în “străinătate” a trecut pe acasă. Adică, după studii m-am întors pentru cca. 5 ani în țară la București, după care am venit în Norvegia. M-am simțit foarte bine atât în Germania la studii, cât și acum trăind în Norvegia. Învăț multe de la oamenii din jur și îmi place foarte mult. În special în Norvegia, admir cultura oamenilor de aici, care include un interes deosebit pentru sport, grija pentru familie, o etică puternică (profesională, personală, etc.) printre altele. Ca să vă dau un exemplu simplu, aici tații sunt obligați să își ia concediu de paternitate (de obicei în timp ce mamele lucrează) pentru 2-3 luni, ca și condiție pentru a primi suport financiar de îngrijire a copilului. Sunt mulți tați cu cărucioarele prin parc :). Personal, pot să spun că mă simt acasă acum aici în Oslo.

IM: Care-i jobul tău la Oslo ? Vei rămâne pentru o perioadă mai lungă în Norvegia ?

CL: Astăzi lucrez la o companie de consultanță în management, specializată pe sustenabilitate sau dezvoltare durabilă. Prin activitatea noastră, ajutăm alte companii să dezvolte strategii și programe sustenabile, care urmăresc în același timp atât obiective economice cât și sociale și de protecție a mediului înconjurător. Clienții noștri sunt atât firme locale cât și mari companii internaționale. Momentan eu și soția mea suntem stabiliți în Norvegia și deocamdată avem planuri să rămânem aici pentru următorii ani.

IM: E demodat, “inadecvat” cu secolul XXI, să trăiești într-o monarhie constituțională?

CL: Din câte știu eu, sunt și țări “la modă” care sunt monarhii; îmi vine în minte Anglia. Personal mie îmi plac tradițiile, cu condiția să fie folositoare. Atitudinea în Norvegia e similară. Există păreri pro și contra bineînțeles, dar în general lumea este mulțumită.

IM: De ce crezi că nu doresc sau nu au dorit norvegienii să adere la UE ?

CL: Recent am aflat că votul pentru aderarea la UE a fost unul foarte strâns, undeva la 48% pentru aderare (în 1994). De asemenea, știu că Norvegia are o colaborare foarte strânsă cu UE, având drepturi și îndatoriri similare cu celelalte state membre. O excepție este sectorul agricol, care nu este integrat cu piața Europeană. Din cauza condițiilor climaterice locale, producția în agricultură este în general scumpă, iar integrarea cu piața Europeană ar duce probabil la dispariția sau reducerea sectorului agricol. Iar norvegienii nu doresc asta. Din câte știu, asta e unul din principalele motive pentru a nu face parte din UE, dar s-ar putea să existe și altele.

Scris de Ion Maris

Joi, 05 Iunie 2014 22:45 - Ultima actualizare Vineri, 06 Iunie 2014 08:25

IM: Crezi că Uniunea Europeană este o soluție sustenabilă pentru dezvoltarea armonioasă a celor 28 de țări membre ?

CL: Eu unul cred că Uniunea Europeana este un lucru foarte bun. Din câte am înțeles, unul din motivele creării uniunii a fost să se asigure pacea pe teritoriul Europei. Având în vedere mobilitatea oamenilor, căsătoriile interculturale, mobilitatea capitalului, ar fi foarte greu să înceapă conflicte în interiorul Europei. Și asta e un pas mare pentru continentul nostru. Cine a venit cu ideea la vremea respectivă a fost un geniu, după părerea mea. De asemenea, colaborarea economică și socială aduce multe alte beneficii pe termen lung.

IM: Ne plângem – de multe ori pe bună dreptate – că în țară nu funcționează lucrurile normal, că sunt multe anomalii sociale, economice, instituționale. Ce crezi că s-ar putea îmbunătăți în România?

CL: În primul rând pe plan individual, cred că o oarecare încredere că succesul și etica pot să existe în același timp, ar putea să fie întărită. Apoi, pornind de aici, spiritul de comunitate – care eu cred că s-a îmbunătățit în ultimii ani – ar putea să crească și mai mult. Înțeleg prin spirit de comunitate în special două aspecte, primul fiind o deschidere pentru a înțelege cum funcționează comunitatea în care ne aflăm, iar al doilea, o grijă față de ceilalți membri ai comunității.

Am să vă dau un exemplu, dacă îmi permiteți. Am auzit adesea persoane spunând “taxele sunt prea mari”. Dacă ne gândim rațional la această problemă, vom vedea că reducerea taxelor ar putea duce la scăderea bugetului de stat și implicit a salariilor profesorilor sau altor grupuri din sectorul public. După câteva zile, tot noi ne plângem de situația grea din educație, sănătate, etc. Un alt gând posibil, ar fi că de fapt banii există, doar că nu sunt bine alocați. În timp ce

Scris de Ion Maris

Joi, 05 Iunie 2014 22:45 - Ultima actualizare Vineri, 06 Iunie 2014 08:25

---

alocarea banilor e posibil să nu fie optimă, gândul că banii sunt suficienți (pentru îndeplinirea nevoilor profesorilor, etc.) ar necesita cel puțin o analiză temeinică pentru a fi mai mult decât o dorință. Într-un final, fiecare de fapt dorește ca banii ramași după plata taxelor să fie suficienți pentru a acoperi nevoile proprii. Iar o metodă directă de a atinge acest scop ar putea fi creșterea veniturilor prin oferirea mai multor servicii sau produse celor din jur, ca răspuns la nevoile acestora. Putem și să veghem la alocarea bună a taxelor, fie prin vot sau prin implicare în managementul comunității, bineînțeles.

În acest caz, o oarecare răbdare pentru înțelegerea situației este utilă, precum și grija față de ceilalți, care se poate exprima de exemplu prin încurajarea reciprocă înspre a face ceea ce se poate face – dezvoltarea de servicii sau produse noi sau implicare în managementul comunității. Acestea sunt cele două aspecte la care mă refeream.

IM: Care sunt totuși punctele forte ale României?

CL: Din ce am văzut, multe orașe din România se dezvoltă foarte bine, cum ar fi Clujul care crește înfloritor. De asemenea, am văzut multe îmbunătățiri în București. Din câte știu, tinerii sunt din ce în ce mai creativi și antreprenori, ceea ce mă bucură foarte mult. Personal cred că astăzi, acestea împreună constituie unul din punctele forte ale României :).

Cu siguranță avem și alte resurse sau calități, cum ar fi resurse naturale, sau faptul că românii sunt oarecum niște oameni deschiși. Cei care au călătorit în alte țări și au interacționat în privat cu mai mulți oameni acolo, știu că și celelalte țări le au pe acestea, iar eu unul sper să fie cât mai multe țări în situația asta. Oricum, e bine că le avem și noi, și cu siguranță ne vor ajuta pe viitor.

Scris de Ion Maris

Joi, 05 Iunie 2014 22:45 - Ultima actualizare Vineri, 06 Iunie 2014 08:25

IM: Îți mulțumesc mult pentru timpul pe care l-ai alocat acestui interviu și îți doresc, vă doresc de fapt, familiei Leordeanu, multe satisfacții și împliniri pe tărâmurile scandinave!

CL: Vă mulțumesc și eu, și vă doresc mult succes atât la Sighet Online cât și la celelalte activități culturale și sociale diverse de care vă ocupați!

AUTOR: Ion Mariș